

N:o 32.

Ank. till Riksd. kansli den 17 mars 1890, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lagstiftning angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse.

Genom lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse den 26 september 1884 är stadgadt, att i kostnaden för uppförande och underhåll af sådan byggnad skola alla de, hvilka inom tingslaget erlägga kommunalutskylder, deltaga, för fastighet efter hela samt för andra beskattningsföremål efter en fjerdedel af derå belöpande fyrktal. Uppkommer vid den beräkning bråktal, skall det bortfalla.

I en inom Andra Kammaren afgifven och af kammaren till lagutskottet hänvisad motion, n:o 18, föreslår herr *J. Bengtsson* i Gullåkra,

att, med ändring af hvad i lagen af den 26 september 1884 stadgadt är, Riksdagen ville för sin del antaga följande lag angående skyldigheten att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse.

»I kostnaden för byggnad och underhåll af sådana byggnader skola alla de, hvilka inom häradet eller tingslaget erlägga kommunalutskylder, deltaga efter den grund, som för utgörande af dessa utskylder finnes stad-

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 7 Saml. 18 Häft.

gad; och skola vid förefallande behof dessa bidrag genom kommunalnämndens ordförande af kommunens kassa utbetalas, enligt den af häradets förtroendemän uppgjorda och honom tillställda uppbördslängd, på tid och ställe som af dem bestämmas.»

Till stöd för sitt förslag anför motionären hufvudsakligen, att det vore principiellt rätt, att alla, som droge lika fördel af vare sig den ena eller andra af våra samhällsinstitutioner, också borde i lika mån bidraga till upprätthållande af desamma, samt att ingen kunde påstå, att fastighets-egarne hade större behof eller fördel af tingshus och häradsfängelse än andra skattskyldige.

Den fördelning af ifrågavarande byggnadsskyldighet, som genom 1884 års lag fastställdes, tillkom, såsom bekant, på grund af ett efter långvariga meningsbrytningar framställt medlingsförslag. Till stöd för detta förslag anförde lagutskottet vid 1884 års riksdag, att egandet af andra beskattningsföremål än fastighet icke innebure samma stadigvarande intresse, och att, med den större rörlighet dessa beskattningsföremål företedde, de understundom kunde komma att med kort mellantid inom olika tingslag deltaga uti kanske ganska betydliga kostnader för ifrågakommande byggnad och underhåll af tingshus och häradshäkte, samt följaktligen skulle kunna komma att jemförelsevis för tungt i nu förevarande afseende beskattas, derest de skulle deltaga i skyldighetens utgörande med hela det dem åsatta fyrktal; hvarför utskottet ansåg en nedsättning till deltagande med allenast en fjerdedel af det åsatta fyrktalet kunna för dem medgifvas. Om man nu också icke kan med bestämdhet påstå, att just denna fördelning är den principiellt rätta, synas dock skäl tala för densammans bibehållande. Samma grund har nemligen blifvit antagen för utgörandet af annan kommunal byggnadsskyldighet, såsom i fråga om byggnad och underhåll af prestgård enligt lagen den 1 maj 1885 samt af kyrka och sockenstuga enligt lagen den 12 juni samma år. Då den byggnadsskyldighet, hvarom de båda sistnämnda lagarne handla, utan tvifvel är af långt större betydenhet än den, som i motionen afses, synes

anledning saknas att, derest en ändring af fördelningen skulle anses lämplig, göra början med den sistnämnda, om också i några landsdelar skyldighet att bygga prestgård icke åligger församlingen, och kyrkobyggnadsskyldigheten med afseende å särskilda förhållanden kännas mindre betungande än annorstädes.

Slutligen vill utskottet likasom vid flera föregående tillfällen, då dylika förslag förelegat, erinra derom, att nya lagberedningen i sitt betänkande angående rättegångsväsendets ombildning (fjerde delen, sid. 241 och följande) föreslagit hela den ifrågavarande byggnadsskyldighetens öfverflyttande på staten; och torde detta förslag i sammanhang med frågan om domstolsorganisationen komma under statsmagternas pröfning.

Då utskottet således icke kan finna lämpligt, att någon ändring nu vidtages i fråga om skyldigheten att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse, hemställer utskottet,

att herr J. Bengtssons förevarande motion icke må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 17 mars 1890.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservation

af herrar *H. Andersson* i Nöbbelöf, *C. Persson* i Stallerhult och *A. Nilsson* i Rinkaby, hvilka ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen.
